

**GAUTENGSE DEPARTEMENT VAN ONDERWYS
VOORBEREIDENDE EKSAMEN**

REKENINGKUNDE

ANTWOORDBOEK

TYD: 3 uur

PUNTE: 300

Naam		Graad	
-------------	--	--------------	--

VRAAG	PUNTE	MODERERING
1		
2		
3		
4		
5		
6		
TOTAAL		

1.1 BANKVERSOENING

1.1.1	(a)	Waarom is dit nodig om bankversoening aan die einde van elke maand te doen? Gee TWEE redes.

4

1.1.1	(b)	'n Tjek, gedateer 25 November 2014, is van 'n debiteur ontvang op 25 September 2014. Op watter datum sal dit in die Kontantontvangstejoernaal aangeteken word?

1

1.1.2 GUALA HANDELAARS

1.1.2 (a)	Bereken die banksaldo van Guala Handelaars op 30 September 2014. Dui aan of die saldo wat jy bereken het gunstig of ongunstig is. Toon ALLE berekeninge. (Jy mag 'n Bankrekening gebruik om jou te help met die berekening.)

12

1.1.2. (b)	Bankversoeningstaat op 30 September 2014		

7

DEBITEUREVERSOENING EN INTERNE KONTROLE

1.2.1	Verduidelik kortliks waarom die saldo van die Debiteurekontrolerekening met die totaal van die Debiteurelys moet ooreenstem.

2

1.2.2	Bereken die korrekte eindsaldo van die Debiteurekontrolerekening op 30 September 2014.
	167 500

5

1.2.3	Lys van Debiteure van Kunene Handelaars op 30 September 2014. (Toon alle berekeninge.)																
	<table border="1"> <tr> <td>M Sloane</td> <td>46 500</td> <td></td> </tr> <tr> <td>K Jadey</td> <td>31 800</td> <td></td> </tr> <tr> <td>S Mtumi</td> <td>27 000</td> <td></td> </tr> <tr> <td>C Dancer</td> <td>63 200</td> <td></td> </tr> <tr> <td>P Rashid</td> <td>8 600</td> <td></td> </tr> </table>	M Sloane	46 500		K Jadey	31 800		S Mtumi	27 000		C Dancer	63 200		P Rashid	8 600		
M Sloane	46 500																
K Jadey	31 800																
S Mtumi	27 000																
C Dancer	63 200																
P Rashid	8 600																
		2															

1.2.4 (a)	Het Kunene Handelaars effektiewe beheer oor hulle debiteure? Verduidelik deur syfers aan te haal om jou antwoord te motiveer.
	3

1.2.4 (b)	Noem TWEE maatreëls wat 'n maatskappy kan instel om debiteure aan te moedig om hulle rekeninge volgens die terme te vereffen.
	4

VRAAG 2: VERVAARDIGING

(45 punte; 25 minute)

2.1 DIE SKOENFABRIEK

2.1.1	Direkte Grondstofkoste	
	Aanvangsvoorraad	464 000
	Netto aankope	
	Vraggeld op aankope	
	Min: Slotvoorraad 403 650	
	Direkte Grondstofkoste	

6

2.1.2	Fabrieksbokoste	
	Indirekte salaris: Fabrieksbestuurder	180 000
	Indirekte materiaal / Verbruiksgoedere	
	22 400	

14

2.1.3	Produksiekostestaat op 28 Februarie 2014	
	Direkte Arbeidskoste 908 000	
	Totale Koste van Produksie	
	Koste van Produksie van Klaarprodukte	

2.2 NET GESKENKE

2.2.1	Verduidelik die verskil tussen <i>vaste koste</i> en <i>veranderlike koste</i> .	

4

2.2.2	(a)	Totale vaste koste

2

2.2.2	(b)	Veranderlike koste per eenheid

2

2.2.3	Bereken die gelykbreekpunt. Kan die onderneming tevrede wees met hul huidige produksie van 18 000 eenhede? Verduidelik.
	Kommentaar

6

45

VRAAG 3

MAATSKAPPY FINANSIËLE STATE

(60 punte; 35 minute)

3.1	Kies die korrekte woorde om die onderstaande sinne te voltooi.	
	3.1.1	
	3.1.2	
	3.1.3	
	3.1.4	

4

JOYCO BEPERK

3.2.1	Korrekte netto wins na belasting op 30 Junie 2014.	
	Foutiewe netto wins voor belasting	830 000
	Korrekte netto wins voor belasting	
	Inkomstebelasting	
	Netto wins na belasting	

9

3.2.2	Laste-afdeling van die Balansstaat (Staat van Finansiële Posisie) op 30 Junie 2014. Waar notas nie gevra word nie, moet berekeninge in hakies getoon word ten einde deelpunte te verdien.		
	Nie-bedryfslaste		
	Bedryfslaste		
	Handels en ander betaalbare bedrae (insluitend SAID: Inkomstebelasting)		306 200
	Oortrokke Bank		

3.2.3	NOTAS TOT DIE BALANSSTAAT:		
(a)	Gewone Aandelekapitaal		
	Gemagtig:		
	500 000 gewone aandele		
	Uitgereik:		

1

3.2.3	NOTAS TOT DIE BALANSSTAAT:		
(b)	Behoue inkomste		
	Saldo aan einde van vorige jaar		
	Saldo aan einde van huidige jaar		
			13

60

VRAAG 4

KONTANTVLOEI EN ONTLEDING VAN VERHOUDINGS

(75 punte; 50 minute)

4.1			
	4.1.1		
	4.1.2		
	4.1.3		
	4.1.4		
	4.1.5		

5

NANDIPWE BEPERK

NOTAS TOT DIE KONTANTVLOEISTAAT	
4.2	Versoening tussen netto wins voor belasting en kontant gegenerer uit bedryfsaktiwiteite, op. (Toon berekeninge in hakies.)
	Aansuiwerings ten opsigte van:
	Bedryfswins voor veranderinge in bedryfskapitaal
	Netto verandering in bedryfskapitaal
	Kontant gegenerer uit bedryfsaktiwiteite

15

4.3	Kontantvloei uit Bedryfsaktiwiteite		
	Dividende betaal	(24 000)	
			7

4.4	Kontantvloei uit Beleggingsaktiwiteite		
			9

4.5	Kontantvloei uit Finansieringsaktiwiteite		
			7

4.6	Identifiseer DRIE maniere waarop die terugbetaling van die lening en die toename in vaste bates gefinansier is.		
			3

4.7.1	Netto batewaarde per aandeel (NBW)

4

4.7.2	Skuld/Ekwiteitsverhouding

3

4.7.3	Opbrengs op aandeelhoudersbelang.

5

4.8	<p>Met verwysing na die lening en die terugbetaling daarvan:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Dink jy dit was 'n goeie idee om so 'n groot gedeelte van die lening terug te betaal? ▪ Verduidelik kortliks jou bevindinge met verwysing na TWEE finansiële aanwysers. Noem en haal syfers aan ter verduideliking.

9

4.9	<p>Maak TWEE opmerkings oor die netto batewaarde per aandeel vir 2014. Maak gebruik van finansiële aanwysers of syfers om jou mening te staaf. Die aandeelhouders op die AJV was nie gelukkig met die daling in die aandeelprys op die JEB oor die laaste twee jaar nie. Gee 'n moontlike rede vir die afname. Maak 'n aanbeveling aan die direkteure om die probleem reg te stel.</p>				
<p>Kommentaar oor NBW</p> <p>Moontlike rede vir die afname in aandeelprys:</p> <table border="1" data-bbox="292 1377 1289 1684"> <thead> <tr> <th data-bbox="292 1377 794 1422">Rede</th> <th data-bbox="794 1377 1289 1422">Oplossing</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="292 1422 794 1684"></td> <td data-bbox="794 1422 1289 1684"></td> </tr> </tbody> </table>		Rede	Oplossing		
Rede	Oplossing				

8

75

VRAAG 5

KONTANTBEGROTING EN INTERNE KONTROLE

(40 punte; 25 minute)

5.1.1	Skryf die stelling korrek oor: "n Kontantbegroting is 'n finansiële staat wat die werklike inkomstes en uitgawes vir 'n spesifieke tydperk aantoon."

3

5.1.2	Skryf die stelling korrek oor: "n Kontantbegroting word opgestel om die wins of verlies te bereken"

3

5.2.1	Ontvangstes van Debiteure vir September 2014. (Debiteure invorderingskedule)															
	<table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th colspan="3" style="text-align: center;">DEBITEURE INVORDERINGSKEDULE</th> </tr> <tr> <th style="text-align: center;">Maand 2014</th> <th style="text-align: center;">Kredietverkope</th> <th style="text-align: center;">September</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">Julie</td> <td style="text-align: center;">76 950</td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Augustus</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Totaal</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	DEBITEURE INVORDERINGSKEDULE			Maand 2014	Kredietverkope	September	Julie	76 950		Augustus			Totaal		
DEBITEURE INVORDERINGSKEDULE																
Maand 2014	Kredietverkope	September														
Julie	76 950															
Augustus																
Totaal																

5

5.2.2	Betalings aan Krediteure vir September 2014.

2

5.3	Kontantbegroting vir die tydperk 1 Augustus 2014 tot 30 September 2014.		
	KONTANTONTVANGSTE	AUGUSTUS	SEPTEMBER
	Kontantverkope	27 675	
	Ontvangste van debiteure	78 975	
	Lening ontvang	90 000	
	Totale ontvangste	196 650	
	KONTANTBETALINGS		
	Betalings aan krediteure	54 150	
	Bedryfsuitgawes		8 250
	Water en elektrisiteit	3 000	
	Salaris	14 000	
	Lone	15 000	
	Onttrekkings		45 000
	Totale betalings	124 400	
	Kontant surplus (tekort)	72 250	
	Bank (beginsaldo)	35 200	
	Bank (eindsaldo)	107 450	

17

5.4 Bestudeer die Kontantbegroting en identifiseer TWEE groot probleme. Verduidelik kortliks die gevolge van elke probleem wat jy geïdentifiseer het en verskaf oplossings vir die probleme.

Probleem en Gevolg	Oplossing

10

40

VRAAG 6: VOORRAADWAARDASIES

(30 punte; 15 minute)

6.1	Waarde van die slotvoorraad deur gebruik te maak van die EIEU metode van voorraadwaardasie. Die waarde van die slotvoorraad volgens die Geweegde Gemiddeldem metode is R756 750.		<table border="1"> <tr><td> </td></tr> <tr><td>5</td></tr> </table>		5	
5						
	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="284 394 951 465">Eerste In Eerste Uit (EIEU)</th> <th data-bbox="951 394 1252 465">Geweegde Gemiddeld</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="284 465 951 938"></td> <td data-bbox="951 465 1252 938"> <p style="text-align: center;"><u>R756 750</u></p> </td> </tr> </tbody> </table>	Eerste In Eerste Uit (EIEU)	Geweegde Gemiddeld		<p style="text-align: center;"><u>R756 750</u></p>	
Eerste In Eerste Uit (EIEU)	Geweegde Gemiddeld					
	<p style="text-align: center;"><u>R756 750</u></p>					

6.2	Gebruik die EIEU-metode en bereken die Koste van verkope.		<table border="1"> <tr><td> </td></tr> <tr><td>6</td></tr> </table>		6
6					

6.3	Bereken die aantal voorraadeenhede wat vermis word.		<table border="1"> <tr><td> </td></tr> <tr><td>5</td></tr> </table>		5
5					

6.4	Watter aanbevelings sal jy aan die HUB maak om die probleem rakende die vermiste eenhede aan te spreek. Verskaf TWEE goeie oplossings.
	Oplossing 1: Oplossing 2:

4

6.5	Koel Handelaars gebruik die Periodieke Voorraadstelsel. Verduidelik kortliks aan die HUB hoe die Deurlopende Voorraadstelsel werk. Noem TWEE van die belangrikste voordele van die Deurlopende Voorraadstelsel in jou verduideliking.
	Verduideliking: Voordele:

4

6.6	Die HUB het gevra dat jy die finansiële state voorberei gebaseer op die EIEU-metode. Sal jy toestem om aan hierdie versoek te voldoen? Verskaf 'n gedetailleerde verduideliking ter ondersteuning van jou antwoord.
	Mening: Verduideliking:

4

6.7	Watter ander metode van voorraadwaardasie kan gebruik word?

2

30

TOTAAL: 300